

Faillet gaan om van schulden af te komen

FOUTE HANDELAAR SCHUIFT MET BV'S

Op 21 mei boog de meervoudige strafkamer in Almelo zich over het grootste faillissementsfraudeproces in Twente. Een vastgoedbedrijf werd willens en wetens leeggeroofd door rekeningen te plunderen, projecten onderhands over te dragen en administraties te vernietigen. Fiscaal expert Wim Bollen, officier van justitie bij het Functioneel Parket: 'Alles was erop gericht om het bedrijf failliet te laten gaan om zo van de schulden af te komen.'

▲ Het lijkt erop dat de projectontwikkelingsmaatschappij van Bertus O.L. in grote problemen verkeerde. Zijn langdurige vastgoedprojecten vergden veel kapitaal. Maar kapitaal was niet meer voldoende voor handen. Door liquiditeitsproblemen dreigde de hele onderneming van Bertus O.L. onderuit te gaan. Hij liep vast. Hij kon onder andere zijn hypotheek niet meer betalen. 'Tom Poes, verzin een list.' Dat is wat Bertus O.L. gedacht moet hebben, veronderstelt officier van justitie Wim Bollen. Als liefhebber van Maarten Toonder gebruikt hij regelmatig de uitdrukking. Wim Bollen is een expert. Met zijn jarenlange ervaring als belastinginspecteur, belastingadviseur en fraudeofficier kent hij de fiscale geheimen. Hij werkt dan ook voor het, in complexe fraudes gespecialiseerde, Functioneel Parket (FP).

Hoofdpijn-BV

In de nieuwbouw van de Zwolse rechtbank huist tegenwoordig een onderdeel van het FP. Stapels dozen met in

beslag genomen administraties vullen de kasten. Wim Bollen haalt koffie en neemt plaats in een van de vergaderkamers. Hij gebruikt een typisch Cruiffiaanse uitspraak om uit te leggen hoe hij faillissementsfraude aanpakt: 'Je gaat het pas zien als je het doorhebt.'

Projectontwikkelaar Bertus O.L. was ondernemer in vastgoed en zocht een uitweg voor zijn hoofdpijn-BV. Hij hoopte die te vinden door verdachte Marcel H. in te schakelen. H. is een stille, no-nonsens Twentse boer. Afkomstig van een varkenshouderij. Zijn inmiddels ex-vrouw verklaarde tijdens de rechtszaak gedesillusioneerd: 'Ik was getrouwd met een varkensboer, niet met een BV-boer.' Want Marcel H. handelde allang niet meer in varkens. Er bleek meer geld in de in- en verkoop van besloten vennootschappen.

Katvangers

Volgens de fraudeofficier was alles erop gericht om het bestaande bedrijf van Bertus O.L. failliet te laten gaan

De opzet was om de curator alle informatie te onthouden en zoveel mogelijk om de tuin te leiden

De hoofdverdachte was geenszins van plan het boetekleed aan te trekken

om zo van een flink aantal schulden af te komen en in de doorstart met een min of meer schone lei de zaken te hervatten. Verdachte Marcel H. spande daarbij anderen voor zijn karretje: een notaris, een belastingadviseur, een makelaar, zijn eigen vrouw en een handvol katvangers. De katvangers zijn meestal mensen die aan lager wal zijn geraakt. Drugsgebruikers, alcoholverslaafden of mensen in de schuldsanering. Marcel H. hield ze voor dat hij zou helpen als zij bijvoorbeeld een BV op hun

naam zetten, geld over hun bankrekening zouden laten lopen of handtekeningen plaatsten. Daar kregen ze dan 500 euro voor. Tegen beter weten in.

Een van hen verklaarde: 'Ik wilde chauffeur worden en ben vanuit een loods vrachtwagens gaan wassen. Dit ging twee maanden goed, er werd gewoon betaald. Daarna ging het mis. Ik kreeg niet meer betaald en privé kwam ik in de problemen. Toen hoorde ik dat er mensen werden gezocht om bedrijven op hun naam te zetten. Dat zou gaan om lege BV's. Dat bleek niet waar. Uiteindelijk bleek ik dus gewoon een katvanger te zijn.' 'Marcel H. was een man die anderen voor hem liet werken en aan de juiste touwtjes wist te trekken,' volgens Wim Bollen.

Verbrand

Het bedrijf van de projectontwikkelaar werd leeggeroofd, rekeningen geplunderd en administraties vernietigd. In het televisieprogramma Tros Opgelicht verklaarde iemand dat de administratie van een door Marcel H. bemiddelde BV in de tuin van verdachte H. zou zijn verbrand. Katvangers kregen het beheer over BV's. Er werd geschoven met inboedel, rekeningen en panden. Er werd verkocht en doorverkocht van de ene naar de andere BV.

Bollen: 'Verhullende, ernstig misleidende constructies schuwden ze niet. Het waren rookgordijnen.' In zijn requisitoir heeft de officier het over het onttrekken aan de boedel van onder andere vastgoed, over valse nota's, valse notariële en hypothecaire aktes en belastingfraude. Het betreft miljoenen euro's. De verdachten leefden er goed van.

'De hele opzet was om de curator alle informatie te onthouden en zoveel mogelijk om de tuin te leiden. Faillissementsfraude is ondermijnd, omdat de curator de belangen van de schuldeisers en andere belanghebbenden, zoals werknemers, niet meer kan behartigen. Hij kan niet meer beschikken over relevante informatie en de boedel van het failliete bedrijf', legt de fraudeofficier uit. Werknemers, klanten en schuldeisers konden fluiten naar hun geld of baan.'

Veelpleger Marcel H.

Maar één ding hadden de partners in crime over het hoofd gezien. De Belastingdienst.

Bollen: 'In het Veelplegersproject Faillissementsfraude, waarin Belastingdienst, FIOD en FP samenwerken, kwam de naam van verdachte H. bovendrijven. Veel van de informatie over faillissementsfraude komt van de Belastingdienst, met name van de invorderingskant.

Zij stoten elke keer hun neus bij vennootschappen die weer failliet gaan.'

Marcel H. bleek zo'n veelpleger. Hij had een zestigtal BV's op zijn naam. De ontrafeling van de complexe constructies vergde specialistische kennis. De zaak kwam daarom bij het team van het FP terecht. Op het bureau van Wim Bollen.

'Marcel H. gaf feitelijk leiding aan het plegen van de faillissementsfraude. Hij zorgde voor de sterfhuiskonstructie - het faillissement en de doorstart - waarbij hij geholpen werd door handlangers. De projectontwikkelaar verklaarde niks te weten van illegale praktijken. Volgens hem hadden anderen dat buiten hem om bekookstofd. Maar we vonden wel een draaiboek bij hem thuis waarin alle stappen en ingewikkelde transacties precies stonden uitgeschreven. Waar en hoe de miljoenen moesten worden afgeroomd.'

Volgens de fraudeofficier had de vastgoedman Bertus O.L. zijn hand in zijn zaken overspeeld. Hij wilde, eenvoudig gedacht, zijn ondernemersproblemen oplossen en had Marcel H. als de spreekwoordelijke Tom Poes erbij gehaald.

'Bertus O.L. was ook een voormalige varkensboer. Misschien kenden ze elkaar wel uit die wereld.'

Willens en wetens

Na het onderzoek, dat de geschiedenis ingaat onder de naam Komodo, besloot de officier van justitie om verdachte Marcel H, ondernemer Bertus O.L. en alle facilitators te vervolgen. De notaris en de belastingadviseur voor onder andere valsheid in geschrifte, meened en fraude. Tegen een makelaar overweegt het OM een tuchtklacht: 'We vonden taxatierapporten van dezelfde panden die eerst heel laag en daarna heel hoog ingeschat waren.' De vrouw van Marcel H. werd vervolgd, omdat zij haar bankrekening had laten gebruiken om geld wit te wassen. En ook de katvangers kregen een dagvaarding of strafbeschikking. Zij hadden willens en wetens meegedaan aan faillissementsfraude. Drie regiezittingen waren nodig ter voorbereiding van de inhoudelijke behandeling van de rechtszaak. Het kostte de rechter-commissaris bijna twee jaar om alle getuigen te horen.

Op 21 mei 2015 vond de zitting van de meervoudige strafkamer in Almelo plaats voor het grootste faillissementsfraudeproces in Twente. 'Hoofdverdachten Marcel H. had zich tijdens de verhoren altijd beroepen op zijn zwijgrecht, maar tijdens de zitting sprak hij. Hij was geenszins van plan het boetekleed aan te trekken en de

praktijken te stoppen, volgens Wim Bollen. De officier eiste vijf jaar gevangenisstraf voor het leidinggeven aan de faillissementsfraude en ontzetting uit het beroep van het zijn van statutair directeur van rechtspersonen voor een zelfde periode.

Projectontwikkelaar Bertus O.L. was niet op de zitting aanwezig. Wel twitterde hij vriend en vijand dat hij nooit heeft geweten van de misleidende constructies. Dat het de schuld was van de inmiddels overleden fiscalist, van verdachte Marcel H., van alle anderen behalve hemzelf. Maar fraudeofficier Bollen requireerde dat, ook al heeft Bertus O.L. de constructie niet zelf bedacht, hij de implicaties ervan wel moet hebben begrepen en de voordelen ervan moet hebben ingezien. 'Bertus O.L. heeft in overleg en met de know how van verdachte Marcel H. een faillissement gepland om daarmee van zijn liquiditeitsproblemen en schulden af te zijn. Dus is hij er ook strafrechtelijk voor verantwoordelijk.' Zijn eis: een onvoorwaardelijke gevangenisstraf van twee jaar.

Vonnissen

De rechtbank volgde de officier niet helemaal. Rechters verlaagden de eis van vijf jaar gevangenisstraf voor verdachte Marcel H. naar drie, zonder het opleggen van een beroepsverbod. Het OM gaat in hoger beroep met name ook om het beroepsverbod toch opgelegd te krijgen.

Bertus O.L. kreeg nagenoeg een gelijke straf, geen twee, maar drie jaar met een jaar voorwaardelijk. Ook de facilitators en katvangers gingen niet vrijuit. Het ondersteunen van dit soort fraude tast het vertrouwen in de markt aan. Het ondermijnt goed functionerend handelsverkeer, vond de rechtbank. Zij kregen straffen van negen tot twaalf maanden (waarvan een paar maanden voorwaardelijk). De notaris werd door de rechtbank zwaar gestraft. Hij kreeg niet de geëiste twaalf maanden, maar het dubbele opgelegd.

Bollen: 'De rechters gaven hiermee het signaal af dat de maatschappelijke positie van de notaris zwaar weegt in de zorg en verantwoordelijkheid voor de juistheid van hetgeen de notaris als openbaar ambtenaar vastlegt.'

Ontnemingsvorderingen volgen nog: twee miljoen voor de projectontwikkelaar, acht ton voor hoofdverdachte H. en vijf voor zijn ex-vrouw.

Wim Bollen zegt het nog maar eens: 'Niet alleen de veelplegers, de BV-handelaren worden vervolgd, maar ook hun klanten, de ondernemers met een hoofdpijn-BV en de facilitators pakken we aan als ze in zee gaan met

FOUTE FAILLISEMENTEN OP DE KORREL

CENTRAAL EEN BETER OVERZICHT;
LOKAAL THEMAZITTINGEN EN SPREEKUREN

De strijd tegen faillissementsfraudeurs komt op stoom. Landelijk door beter te kiezen. En lokaal door gewoon te starten met projectmatige aanpakken, spreekuren en themazittingen. 'Er worden stappen gezet, de knowhow groeit.'

TEKST PIETER VERMAAS FOTO ANP

▲ Faillissementsfraude. Jarenlang een zorgenkindje binnen opsporing en vervolging. Een zekere gelatenheid groeide: drugs, doodslag en zeden gingen nu eenmaal voor. Fraudeurs hadden niet al te veel last van politie en justitie. Een neerwaartse spiraal ontstond. 'En curatoren lieten weten dat als zij wel zaken meldden, politie en parket daar geen vervolg aan gaven', zegt Nina Ekas, fraudebeleidsmedewerker op parket Noord-Nederland. Een curator is aangesteld door de civiele rechter om de boedel van een gefailleerde te beheren, en de baten daarvan te verdelen over de schuldeisers. Veel is veranderd. Dat fraude door het kabinet tot speerpunt werd benoemd heeft zijn uitwerking niet gemist. Ekas pakt de recente cijfers voor Noord-Nederland erbij. 'Over 2014 zijn 173 fraudezaken geregistreerd, waarvan er 2 faillissementsfraude betreffen. Voor 2015 zijn reeds 88 zaken geregistreerd en de prognose is dat we uit zullen komen op 191 zaken. Van de 88 zaken zijn er al 15 zaken faillissementszaken.' Een projectmatige aanpak, "afgekeken" van arrondissementsparket Den Haag, mede leidend tot een themazitting en een fraudespreekuur voor curatoren, heeft tot de ommekeer geleid. Daarover straks meer, eerst naar het probleem.

Verliezen parkeren

Faillissementsfraude is ondermijnende criminaliteit. Dat geldt zowel voor grote en complexe als voor kleine

zaken, zegt Thomas Voskuil, landelijk coördinator bestrijding horizontale fraude bij het Functioneel Parket (FP) en in die hoedanigheid ook themaverantwoordelijke faillissementsfraude. Bij complexe faillissementsfraude, zegt Voskuil, kun je denken aan bedrijvendokters. Veelplegers die doelbewust BV's opkopen om er mee te frauderen. Via slinkse constructies met kerstbomen vol BV's schuiven ze miljoenen aan winst en vermogen naar sommige BV's, en parkeren ze verliezen in andere die ze vervolgens laten ploffen. Met mistgordijnen ontnemen ze de curator het zicht. Het betreft vooropgezette plannen om bij het failliet gaan schuldeisers te benadelen. In juridische termen: bedrieglijke bankbreuk. Van alle faillissementsfraudes hoort een kwart tot deze complexe, georganiseerde zaken. De zaken worden opgespoord door de Fiscale inlichtingen- en opsporingsdienst (FIOD) en vervolgd door het FP. De onderzoeken zijn langdurig; zware bevoegdheden worden ingezet; opgelegde straffen zijn in fraudetermen hoog: enkele jaren onvoorwaardelijke gevangenisstraf is geen uitzondering. Aan de andere kant de ondernemers die hun faillissement niet plannen. Op enig moment beseffen zij dat een faillissement onafwendbaar is. In het zicht van het faillissement onttrekken zij waarde aan de boedel. Een bedrijfsauto wordt bijvoorbeeld op naam van een broer gezet, zonder dat netjes in de boekhouding te administreren. Het wetboek van strafrecht spreekt dan van "eenvou-

dige bankbreuk". Deze opsporingsonderzoeken worden verricht door de politie; arrondissementsparketten brengen verdachten voor de rechter. De opgelegde straffen zijn lager dan bij de fraudeurs in complexe zaken, maar ook hier worden steeds vaker onvoorwaardelijke celstraffen opgelegd van enkele maanden. In de complexe zaken spreekt de ondermijnende werking voor zichzelf. 'Maar ook in de lichtere zaken geldt dat leveranciers van goederen, verhuurders van panden, kredietverstrekkers en werknemers die werkloos worden kunnen fluiten naar betaling en achterstallig loon. En dat voelt nog oneerlijker wanneer de gedupeerden zien dat de gefailleerde een paar dagen later vrolijk onbestraft verdergaat in een nieuw bedrijf.'

Voskuil ziet vooruitgang. 'Tot 2013 werden fraudemeldingen niet centraal gewogen. Nu wel. In één stuurploeg wordt om de zes weken besloten welke zaken gedaan moeten worden, welke facilitatoren actief zijn, en wie in het netwerk de beste tools heeft om een zaak aan te pakken. De curator, of komt strafrecht in beeld? Een dergelijke geconcentreerde selectie leidt vooral tot meer kwaliteit en snelheid. Bij de eenvoudige zaken zit de winst vooral in het verhogen van de kwantiteit, aangezien dat segment ongeveer 75 procent van het probleem beslaat.'

Verweren

In Noord-Nederland timmeren ze bij die eenvoudiger zaken nu aan de

weg. Het aantal zaken dat binnenstroomt is als gezegd sterk gestegen, mede door afspraken die beleidsmedewerker Nina Ekas met de politie maakte. Hoe vervolgens met die zaken om te gaan? Erik Raven, fraudeparketsecretaris ziet die instromende zaken voorbijkomen. Hij houdt contact met de politie, leest hun proces-verbalen, beoordeelt het bewijs, bereidt de zaak voor en stelt een tenlastelegging op. Veel van die zaken belandden op een themazitting van maandag 22 juni. 'Hoewel de wetsartikelen zich lastig laten lezen,

zittingen eiste. 'We hebben van tevoren besloten om de zaken zo smal mogelijk te houden. Niet echtgenoten en boekhouders uitgebreid gaan horen. Niet alle verhalen eromheen uitpluizen. Niet allerlei bevoegdheden in te zetten. De insteek was: heeft de failliete ondernemer zijn boekhouding op orde, overhandigde hij die compleet aan de curator, en werkte hij mee aan het onderzoek van de curator? De rechter, de voorzitter van de fraudekamer in Noord-Nederland ging mee in die keuzes. Er rolden

'Voor een bewezenverklaring in zo'n zaak moet je dan de context schetsen', illustreert officier Gerben Wilbrink. 'Dan kan blijken dat de koper geen enkel onderzoek heeft gedaan naar de verkoper en dienst bedrijf. Normaal gesproken winnen koper en verkoper over en weer adviezen in voordat ze tot koop en verkoop overgaan; dat past bij de zorgplicht. Als zij dat niet hebben gedaan en daarover mist blijft hangen, als de koper alle kenmerken van een katvanger heeft, en als het bedrijf dan binnen een maand failliet is, dan zegt dat wel wat.'

Een bedrijfsvoering zonder fatsoenlijke boekhouding is als autorijden zonder rijbewijs: kán gewoon niet

is de materie zelf niet zo moeilijk', zegt Raven. 'Er is niet heel veel jurisprudentie, waardoor op voorhand niet goed duidelijk is hoe rechters naar de zaak zullen kijken. Bij rechtspersonen die failliet zijn gegaan was het onze insteek om de bestuurders aan te spreken. Maar ja, wat is een "bestuurder"? Wie is het formeel? Wie feitelijk? Daar hebben we vooraf over gestoeid. Op dat punt had ik tijdens de themazitting meer verweren verwacht. Maar de rechtbank volgde ons nagenoeg geheel.' De themazittingen hebben voor "een gezonde druk" gezorgd, zegt fraudeofficier Gerben Wilbrink, die op die

aardig wat straffen uit.' Erik Raven vult aan: 'Niet elke ondernemer die zijn boekhouding niet honderd procent op orde heeft, is een crimineel. Het gaat om de mensen die dat bewust doen en niet meewerken aan het verzoeken om informatie van de curator.' Parket en politie zien het af en toe: een bedrijf wordt voor 1 euro verkocht en gaat niet veel later failliet. Raven: 'Ja, dan vermoed je dat het foute boel is, maar je moet het wel op papier kunnen zetten. Je gaat er wat omheen rechercheren. Hoe zorgvuldig is die overname gegaan? Dan is ook de kennis van de curator nodig.'

Boekhouding basis

Beperk je in eenvoudige zaken tot het ontbreken van een administratie en tot onttrekkingen aan de boedel die de ondernemer in het zicht van zijn faillissement heeft gedaan, luidt het devies in de projectmatige aanpak. 'Want een ontbrekende boekhouding en onttrekkingen vormen 75 procent van het fenomeen', zegt Thomas Voskuil. 'Die boekhouding is de basis waarop de curator misleid wordt. Is die er niet dan weet je ook niet of vermogen op naam van een broer is gezet. Het is daarom een ernstig delict, maar gelukkig tamelijk gemakkelijk te bewijzen. Daar zijn in Den Haag al onvoorwaardelijke celstraffen voor opgelegd. Een belangrijk signaal.' 'De boekhouding is het hart van het ondernemerschap', stelt ook beleidsmedewerker in Noord-Nederland Nina Ekas. 'Een bedrijfsvoering zonder fatsoenlijke boekhouding is als autorijden zonder rijbewijs. Kán gewoon niet.'

Een veelbelovend onderdeel van de nieuwe aanpak: het spreekuur voor curatoren. Op 23 juni schoven Gerben Wilbrink en Nina Ekas, samen met politie en FIOD aan bij een spreekuur onder leiding van een civiele rechter-

Het ongelijk van Wikipedia

Het idee leeft dat de fraudeurs strafrechtelijk bijna altijd de dans ontspringen. Een blik op Wikipedia “leert” dat nog geen twee procent van de faillissementsfraudes tot strafrechtelijk onderzoek leidt. Tot enige ergernis van Thomas Voskuil.

Het percentage klopt niet, zegt de fraudecoördinator van het FP. ‘Men kwam in 2007 tot dat percentage omdat dat jaar zo’n 10.000 bedrijven failliet gingen en de aanname is dat in een kwart daarvan, dus in 2500 gevallen, frauduleus is gehandeld. Omdat de FIOD dat jaar zo’n 40 tot 50 onderzoeken deed, kwam men tot 2 procent. Maar niet alleen de FIOD doet zaken, ook de politie. Bovendien is de faillissementsfraudeur vaak veelpleger: in één strafrechtelijk onderzoek blijkt zijn betrokkenheid bij wel tien of soms twintig foute faillissementen.’ Voskuil pakt er recente cijfers bij, over 2014. ‘Over 2014 telde het CBS 8000 faillissementen. Bij

2000 daarvan wordt weer geschat dat er aanwijzingen zijn te vinden voor faillissementsfraude. 685 van die faillissementen waren betrokken bij fraudemeldingen die curatoren deden bij het Centraal Meldpunt Faillissementsfraude bij de FIOD in Zwolle. En ongeveer 320 faillissementen zijn betrokken in strafrechtelijk onderzoek door politie en Fiod. Dus: zet je die 320 af tegen 2000, dan wordt niet 2, maar 15 procent van deze fraudes strafrechtelijk onderzocht. En als je het afzet tegen wat curatoren hebben gemeld is het nog veel hoger. De meldingsbereidheid bij curatoren is ook gediend bij de verhoogde inspanningen van het strafrecht. We zien een stijging in meldingen en merken ook dat curatoren een positiever beeld krijgen van opsporingsdiensten en het OM. Afgezien van de concrete zaken zelf, draagt het correcte beeld van een hogere pakkans ook bij aan het tegengaan van deze vorm van fraude.’

commissaris. Achtereenvolgens kwamen curatoren van Groningen, Friesland en Drenthe binnen. Zij waren gevraagd zaken aan te leveren die vervolgens multidisciplinair werden besproken. Wat speelt in een faillissement? Lijkt handelen onregelmatig of verdacht? Kan een curator civiel stappen zetten? Of loopt de curator vast en wordt het tijd voor een aangifte, waarna politie en justitie zwaardere, strafrechtelijke bevoegdheden kunnen inzetten? Wilbrink: ‘Curatoren kunnen ook mensen gijzelen en doorzoeken. Maar vanuit

het strafrecht zijn wij veel meer ervaren in het doen van doorzoekingen. Bovendien verzoeken wij niet alleen om informatie, wij hebben de bevoegdheid om beslag te leggen op auto’s, om gegevens te vorderen bij kadaster of financiële instellingen. Zo nodig laten we rechtshulpverzoeken uitgaan. De samenwerking tussen strafrecht en civiel willen we laten “aansluiten”. Wij leren van de grote expertise van de civiele rechter commissaris en de curator. En omgekeerd bleek dat sommige curatoren nog nooit aangifte hadden

gedaan, en geen idee hadden wat er daarna zou gebeuren.’

Voor de opbouw van een goed strafdossier is een goede verslaglegging door de curator van belang, weten ze in Noord-Nederland. Verdachten wijzigen hun verklaring nogal eens. Zeggen eerst dat ze hun boekhouding aan hun schoonvader hebben gegeven, om op zitting ineens te verklaren dat ze alles aan de curator hebben gegeven. ‘Dus, voor zover dat nog nodig is, vragen wij curatoren dingen vast te leggen. Méld aan de gefailleerde dat je nog informatie als een jaarrekening of een grootboek nodig hebt, en pin hem op een deadline vast.’

Krant gelezen?

In Noord-Nederland hebben ze het momentum te pakken. Politie en OM die vasthoudend en gericht doorpakken. In een keten die samenwerking zoekt en van elkaar leert. De themazitting bleek publicitair een schot in de roos. Het Dagblad van het Noorden had erover uitgepakt, en in een commentaar gesproken over een aanpak waar iedereen om schreeuwde, omdat men het zo zat was. En dus kwamen de curatoren enthousiast binnen tijdens het spreekuur. ‘Jongens, hebben jullie vanmorgen ook de krant gelezen!’

‘In de aanpak van fraude was het OM vroeger geen betrouwbare partner’, erkent officier Gerben Wilbrink. Dat is veranderd, ziet parketsecretaris Erik Raven. ‘Het OM heeft duidelijk voor het fraudeloket gekozen met een zichtbare fraudeofficier waarbij men terecht kan.’

Gelukkig maar, zegt Gerben Wilbrink. Want zijn beeld van faillissementsfraudeurs? ‘Geldbelust. Brutáál. Helemaal niets kan het hen schelen dat anderen met de brokken blijven zitten.’ ▽